Enerji İstatistik Notu 12: Enerjide Birimler ve Tanımların Karışıklığı

Özet cümle: "Emisyonlarda %1.3'lük artış vardır. Ama enerji arzındaki artış %2.1, elektrik talebindeki artış ise %3.4'tür."

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

Enerji istatistiklerinde birçok zaman raporlardaki sayılar neydi, büyüklükler ne anlam taşıyor çok kafa karıştırıcı bir durum olabilmektedir. Bu notta kısaca, küresel enerji büyüklükleri orjinal ve EJ(ExaJoule) olarak verilecektir.

IEA'in Küresel Enerji Görünümü 2024 ücretsiz veri setinde hem arz, hem de talep vardır. Arada da rakamsal fark vardır. Yani arz talebe eşit değildir. Elektrikte örneğin, talep üzerine kayıplar ve iç tüketimler eklenerek arz rakamına denk bir rakam bulunur. Diğer ürünlerde arz işine stoklar da girmektedir.

Alttaki tablo, mümkün mertebe arz(EJ) ve arz(orjinal birim) verilerini yan yana getirmektedir. Ama farklar vardır, çünkü dönüşümlerde bile farklılıklar oluşabilmektedir.

		Exajoule	Exajoule	Orj Birim	Orj Birim	Exajoule	%	Orj Birimler
		2022	2023	2022	2023	Artış	Artış %	
Arz	Enerji Arzı	629	642	629	642	13	2.1%	EJ
	Kömür	169	172	6060	6278	3	1.8%	mtce
	Gaz	137	138	4210	4218	1	0.7%	bcm
	LNG		20		546			
	Petrol	187	192	97.4	99.2	5	2.7%	mv/g
(Yakıt tüketim)	Elektrik ve Isı	249	255			6	2.4%	EJ
Tüketim	Elektrik	88	91	29145	29863	3	3.4%	TWh
	Sıvı Yakıtlar	173	176	99.3	101.4	3	1.7%	mv/g
	Gaz	72	71			-1	-1.4%	EJ
	Kömür	51	52			1	2.0%	EJ
Emsiyonlar	Toplam	37230	37723	37230	37723	493	1.3%	Mton
	Elektrik verimliliği	35%	36%					

2023 yılı için en byük artış petrol, sonra kömür sonra da gaz da gerçekleşmiştir. Sevindirici olan kısım ise elektrik tüketimindeki artıştır. Emisyonlarda ise %1.3'lük artış vardır. Ama enerji arzındaki artış %2.1, elektrik talebindeki artış ise %3.4'tür. Hem enerji hem elektrik talebi artarken emisyon artışı daha sınırlı kalmıştır.

Yukarıdaki tablo, benim gibi kafası karışanlar için derli toplu birleştirilmiş bir enerji tablosudur. Rakamlar IEA ücretsiz veri setinden alınmış olmakla birlikte, arz ve talep farkından dolayı uyuşmayabilir. Bu sebeple daima ilk kaynağa bakmak gerekir.